

MŪSU PASTOGĖ

Eina nuo 1949 Australian Lithuanian Weekly Post Print Approved PP 255003/01774 Kaina - Price \$1.50 2006.06.14 Nr. 23 (2992)

Balandžio mėnesį Sydnėjaus skautai stovyklavo Alaušo stovykloje



Dėl miškuose siautusių gaisrų, šių metų sausio mėnesiui planuota sydnėjiškių skautų stovykla buvo atšaukta. Tačiau ji įvyko vėliau – balandžio mėnesį. Apie Sydnėjaus skautų Alaušo stovyklą skaitykite sesės Dovilės reportažą "M.P." psl. 6.

Anskis Relsgys

Lietuvos įvykių apžvalga



Pavasario sąskrydis Bitėnuose

Pavasariais į Bitėnų kaimelį, Rambynų kalno papėdėje, renkasi tautiškai nusiteikusi Lietuvos šviežuomenė. Skamba

Reginos Jokubaitės vadovaujamo "Verdainės" folklorinio ansamblio atliekamos Klaipėdos krašto dainos. Čia pirmą kartą po karo, 1988 m. gegužę, svečiai išgirdo ansamblio atliktą Tautišką giesmę - Lietuvos himną.

Pavasario šventė Bitėnuose prasidėjo 1979 m. gegužę, kai būrelis entuziastų nutarė Bitėnų pradžios mokykloje įsteigti parodą - muziejų spaustuviniui ir visuomenės veikėjui Martynui Jankui atminti. Muziejaus įkūrėjai: Mažosios Lietuvos ir šio krašto istorikas bei knygų autorius Bernardas Aleknavičius, mokytojai - Birutė ir Kazimieras Žemguliai, žinoma grafikė Ieva Labutytė-Vanagienė ir kiti.

Muziejaus atidarymo iškilmės įvyko 1981 m. gegužę. Žiniasklaidai pagarsinus muziejaus atidarymo iškilmės, Komunistų partija teiravosi, kas ten Bitėnuose savivalauja be jų žinios. Paaikškinus, kad 1904 m. M. Jankaus spaustuveje buvo išspausdintas "Komunistų partijos manifestas", paieška buvo nutraukta. Taip muziejus augo ne tik savo eksponatais, bet ir piligrimais - kaip caro laikais knygnešiais.

1998 m. susipratusi Lietuvos šviežuomenė jau rinkosi į atstatytas Martyno Jankaus spaustuvės patalpas. Šiemet į susirinkusius kreipėsi paties šeimininko balsas, 1944 m. sausio 3 d. į plokštelę įrašytas Kauno radiofone. Plokštelės įrašą surado Klaipėdos universiteto socialinių

mokslių daktarė, docentė Arūnė Arbušauskaitė. Įrašą muziejus įsigijo iš Lietuvos centrinio valstybinio archyvo.

Kaip per šventę sakė prof. Domas Kaunas, Lietuvoje yra muziejų, kurių durų rankenos jau seniai surūdijusios. Į Bitėnus, prie Rambynų kalno prigludusį Martyno Jankaus muziejų keliai neužželia, o muziejus eksponatais vis turtėja - regis, kad Lietuva dar neišsivaikštinėjo.

Darbo partijos kerštas?

Lietuvos Valstybinė mokesčių inspekcija rado, kad Darbo partija yra gavusi per 125,000 litų neдекlaruotų pajamų per 2004 metų Seimo rinkimus. Apie tai buvo pranešta Vyriausiajai rinkimų komisijai, kuri paprašė partijos pasiaiškinti.

Išplatintame pranešime Darbo partijos sekretorius abejoja partijos kalte vykdant mokesčių apskaitą, o kaltę verčia daugiau nei prieš mėnesį iš partijos pasitraukusiam Viktorui Muntianui, dabartiniam Seimo Pirmininkui.

"Rinkimų metu partijos štabo vadovu buvo Viktoras Muntianas, turėjęs kontroliuoti administracinę ir buhalterinę veiklą", teigiama išplatintame pranešime.

Viktoras Muntianas paaikškino, kad buvęs Darbo partijos rinkimų štabo vadovas nebuvo atsakingas už rinkimų kampanijos finansinius reikalus, kuriuos esą tvarkė tik pats partijos lyderis ir finansininkė.

Vasara - pelningiausias gydymų laikotarpis

Vasarą į Lietuvą atvyksta daug užsieniečių, o taip pat grįžta ir namus prakutę tėvynaičiai, dirbantys svetimose šalyse. Visiems gera proga pataisyti sveikatą. Lietuvoje kur kas pigiau, o medicinos kvalifikacijos nei kiek ne žemesnės negu užsienyje. Šia proga pasinaudoja privačios gydymo įstaigos. Tiesiog neatsigina

Nukelta į 2 psl.

Ar partijos susitars?

Penktadienį, birželio 9 d., pradėję oficialias derybas dėl valdančiosios koalicijos sudarymo Brazausko socialdemokratų ir Tėvynės sąjunga tikisi per kelias dienas susitarti dėl galimos Vyriausybės programos ir ją pateikti Prezidentui Valdui Adamkui. Tai po derybų sakė Socialdemokratų atstovas Juozas Olekas ir Tėvynės sąjungos atstovė Irena Degutienė.

Kol kas deramas dėl būsimos koalicijos, kurią sudarytų du blokai - iš 4 arba iš 7 partijų "be susikompromitavusių žmonių". 4 partijų koaliciją sudarytų Tėvynės sąjunga su Liberalų sąjūdžiu ir socialdemokratų su valstiečiais liaudininkais.

Didesnę 7 partijų koaliciją sudarytų Proveržio blokas (Tėvynės sąjunga, Liberalų sąjūdis ir Naujoji sąjunga) bei centro-kairės blokas (socialdemokratų, valstiečių liaudininkų, "pilietininkų" ir liberalcentristų).

Tėvynės sąjungos garbės pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis mano, kad dešiniųjų ir kairiųjų susitarimas dėl didžio-

sios koalicijos nėra neįmanomas. "Viskas visada priklauso nuo žmonių. Jei politikų mintyse ir sąžinėje būtų supratimas, kad dešiniųjų ir kairiųjų koalicija yra išeitis, yra kelias, kuriuo reikia šiandien kryžkelėje esančiai Lietuvai, tokia perspektyva būtų galima", - "Lietuvos rytui" sakė V. Landsbergis. "Nuoširdus dešiniųjų ir kairiųjų aljansas valstybės labui būtų reikalingas. (...) Klausimas: kiek abi pusės, pirmiausia kairioji, kuri esmingai priešiška Tėvynės sąjungai, gali per save peržengti ir pabandyti dirbti kartu".

Tačiau prof. V. Landsbergis nemano, kad koaliciją reiktų kurti buvusios Brazausko pozicijos pagrindu. "Tai būtų sėdėjimas toje pačioje baloje ir kvietimas atsisėsti į tą balą tiems, kurie dar joje nesėdėjo. Reiktų matyti kelią iš balos. Kokią nors tvirtesnę dirvą, žydintį lauką. Eiti ta kryptimi, o ne sėdėti ten, kur jau buvai. Premjero A. Brazausko ir jo programos nebėra. Jis pasitraukė. (...) Pirmenybė turi būti teikiama valstybės poreikiui, o ne išlikimui valdžioje."

ELTA, "L.r."

Išaiškinta verslo sukčių grupė

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba išaiškino organizuotą grupuotę, kuri, kaip įtariama, iš valstybės biudžeto apgaulės būdu įgijo daugiau nei 4 mln. litų pridėtinės vertės mokesčio.

50 sulaukytų asmenų buvo pareikšti įtarimai pagal keturis Baudžiamojo kodekso straipsnius. 17 asmenų buvo paskirtos kardomosios priemonės - suėmimas, kitiems buvo skirtas rašytinis pasižadėjimas neišvykti, įtariamojo įpareigojimas periodiškai registruotis policijos įstaigoje.

Tyrimo metu atskleista, kad organizuota grupė buvo įsteigusi daugiau nei 30 įmonių, kurių išrašytomis PVM (pridėtinės vertės mokesčio) sąskaitomis pasinaudojo

daugiau nei 80 Lietuvoje veikiančių ūkio subjektų.

Preliminariais skaičiavimais, pagal tokias sąskaitas buvo fiktyviai sudaryta įvairių prekių, statybos darbų ir paslaugų sutarčių daugiau kaip už 24 mln. litų.

Pareigūnai atliko daugiau nei 100 kartų įtariamųjų gyvenamosiose vietose, automobiliuose. Jų metu rastos ir paimitos nusikalstamos veikos priemonės, kompiuterinė įranga, šaunamieji ginklai, dokumentai, kuriuose užfiksuota daug vertingos tyrimui informacijos. Taip pat aptikta daugiau nei 200,000 litų, 95,000 JAV dolerių. Įtariama, kad jie gauti nusikalstamu būdu. Areštuota turto už daugiau nei 5 mln. litų. Pagal DELFI



◆ Daugiau kaip trys mėnesiai Somalijoje vyksta kovos tarp pasauliečių karo vadų ir islamistų. Seiko Sharif Sheikh Ahmed vadovaujama Islamiškų Teismų Unija siekia įvesti griežtą

šarijos teisę Somalijoje, paverčiant ją religine valstybe. Birželio 5 d. islamistų karinės pajėgos galutinai įsigalėjo Somalijos sostinėje Magadišu, išstūmusios pasauliečius karo vadus, nors jie tęsia pasipriešinimą apylinkėse. Baidoa mieste vis dar laikosi 2004 metais Somalijos prezidentu išrinktas Abdullah Yusuf, bet jis nepajėgia suvaldyti nei islamistų, nei pasauliečių karo vadų.

◆ Sydnėjus ir Melbourn zoologijos sodai vis dar nesulaukia dramblių, jau seniai turėjusių atvykti iš Tailandu. Jų atvykimą blokuoja, "Azijos dramblių draugų" organizacija, kuri yra iš principo nusistatčius prieš vietinės gyvūnijos eksportą. Birželio 5 d. sunkvežimiai su drambliais pajudėjo iš Kančaburi provincijos ir sekančią dieną turėjo iškristi iš Bangkoko į Cocos salas, pakeliami į Australiją. Demonstrantai juos užblokavo birželio 6 d. karantino stotyje ir pasiekė, kad drambliai būtų grąžinti į Kančaburi.

◆ Rytų Timore įžūlos gaujos vis dar padeginėja pastatus ir plėšia valdžios įstaigas. Australų kariai nuginkluoja civilius, bet jie nespėja apsaugoti viso Dili miesto nuo organizuotų gaujų. Birželio 6 d. į Dili iš vakarinės Rytų Timoro dalies atvyko 45 sunkvežimiai, pilni demonstrantų, lydimi Malaizijos karių šarvuotuosiuose automobiliuose. Atvykėliai tvarkingai

demonstravo prieš Rytų Timoro min. pirmininką Mari Alkatiri, reikalaujanti jo atleidimo. Alkatiri ir buvęs Vidaus reikalų ministras Rogerio Loboto kaltinami apginklavę civilius, įsakę nužudyti neginkluotus policininkus, įsakę šaudyti į demonstruojančias minias.

◆ Birželio 7 d. Rytų Timoro min. pirmininkas Mari Alkatiri pareiškė, kad jis sutinka, kad Jungtinių Tautų komisija tirtytų jo veiklą. Jis atmeta jam daromus užmetimus. Paskutiniiais kaltinimais jis organizavęs gaujas ir įsakęs joms žudyti jo politinius konkurentus.

◆ Birželio 7 d. Irako JAV karo lėktuvais numetė dvi bombas ant pastato, kuriame slėpėsi Abu Musab al-Zarquawi – garsiausias teroristinių išpuolių Irake organizatorius. Jis buvo sunkiai sužeistas ir tuoj mirė, nors žiniasklaida skelbia keletą skirtingų jo mirties aplinkybių versijų. Al-Zarquawi garsėjo žiaurumu ir propaganda per internetą, filmuodamas ir rodydamas įvykdytas žudynes ir sprogdimus, asmeniškai nukirdamas galvas pagrobtiems įkaitams.

◆ Birželio 8 d. Irako min. pirmininkas Nauri al-Muliki galutinai susitarė su parlamento frakcijomis dėl svarbiausių ministrų paskirčių. Vidaus reikalų ministrą paskirtas šitas Jawad al-Bolani, gynybos ministru paskirtas sunitas Abdel Qader Jassim, g. valstybės saugumo tarėju bus kurdų kilmės Sherwan al-Waili.

◆ Birželio 8 d. Irake žuvo australas civilis dirbęs su Armor Group bendrove kaip saugumo kontraktoriaus. Jis ir trys iš Fidži kilę saugumo tarnautojai žuvo netoli Kirkuk miesto, sprogdus pakelės bombai.

◆ Palestiniečiai nuolat apšaudo Izraelio teritoriją raketomis iš Gazos ruožo šiaurinės dalies, o Izraelis tą sritį apšaudo artilerija.

Įtarimai Darbo partijai

Byloje dėl Darbo partijos buhalterinės apskaitos tvarkymo jau yra atlikta daugiau nei 10 kartų, išimta ir tirama 19 kompiuterių. Šiuo metu vyksta ir vyks dokumentų poėmiai įvairiose įmonėse. Norint gauti užtektinai duomenų kaltinimui suformuluoti, teks apklausti kelis šimtus asmenų, sakoma Generalinės prokuratūros pranešime spaudai. „Kadangi tyrimas yra susijęs su sudėtingais ūkinės finansinės veiklos patikrinimais daugelyje subjektų, jis užtruks“, – sako Generalinis prokuroras Algimantas Valantinas.

Šiuo metu byloje kaip įtariamieji yra apklausti 3 asmenys. Pasak Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento vyriausiojo prokuroro Algimanto Kliunkos, iki šiol apklaustiems asmenims pranešta apie įtarimus dėl apgaulingo apskaitos tvarkymo. Už tokias veikas atsako tiek fiziniai, tiek juridiniai asmenys.

Generalinė prokuratūra pareiškia, kad pastarosiomis dienomis žiniasklaidoje pasirodžiusi informacija yra netikslė ir dar kartą atsisirboja nuo žiniasklaidoje

keliama bylos dėl Darbo partijos buhalterinės apskaitos versijų.

Kaip birželio 6 d. rašo dienraštis „Lietuvos rytas“, jau pasigirdo kalbų, kad Darbo partijai gali tekti iš viso nutraukti veiklą. Jeigu baigus tyrimą dėl Darbo partijos finansavimo paaiškėtų kokie nors jos kaip juridinio asmens nusikaltimai, prokurorai visą medžiagą kartu su kitais kaltinimais turėtų perduoti teismui.

Lietuvoje draudžiama veikti politinėms partijoms, kurių veikla skatinamos idėjos ir veiksmai prieštarauja Konstitucijai bei įstatymams.

Po kartų Darbo partijos būstinėje bei jos lyderio Viktoro Uspaskich'o namuose buvo pasigirdę žinių, esą teisėsaugininkai aptiko daugybę finansinių pažeidimų įrodymų. Įtarimus dar labiau sustiprino V. Uspaskich'o būste aptikti du milijonai litų grynaisiais.

„L. rytas“ taip pat skelbia, jog iš juodosios partijos kasos nuolat buvo finansuojami jos nariai, dirbantys Vyriausybėje bei Seime.

Ekonomistė kritikuoja valdžios tingumą

Europos Parlamento narė Margarita Starkevičiūtė perspėja, kad dėl netinkamų valstybės atstovavimo Europos Sąjungoje Lietuva rizikuoja ne tik kol kas likti be euro, bet nukentėti ir jos reputacija.

Jos teigimu, ES ekonominiai sprendimai rengiami iš anksto, remiantis ekonominiais skaičiavimais, o ne politinėmis spekuliacijomis. Deja, svarių ekonominių argumentų, kada ir kodėl mums reikia įvesti eurą, neišgirdo ne tik Lietuvos visuomenė, bet ir ES vadovai, – pabrėžė ji.

Pasak jos, toks elgesys vertintinas kaip

neatsakingas. Maža to, atsakomybę dėl vidaus politikos klaidų Lietuvos valdžia mėgina perkelti ant ES institucijų pečių, pradedama smulkmeniškus ginčus.

Nedaug trūko, kad Lietuva būtų įtraukta į nereikalingą konfliktą su kitų šalių narių ir ES vadovais bei susidariusi nemokšų šalies įvaidž, teigia ji.

M. Starkevičiūtė pažymėjo, kad rimtos ekonominės diskusijos pačioje Lietuvoje būtų vertinamos kaip solidus Lietuvos indėlis į ES ekonominių problemų sprendimą bei prisidėtų stiprinant Lietuvos įvaidį Europoje.

ELTA, LGITIC

Rolandas Paksas skris aplink pasaulį

Birželio 10 d., šeštadienį, tarptautinė įgula – Rolandas Paksas (žiūr. nuotr. dešinėje), tadien švenčiantis savo 50 metų jubiliejų, Vladimir Makagonov (Rusija) ir Eugen Salpius (Austrija) – vienmotoriu lėktuvu SM-2000 „Phoenix“ iš Vilniaus rajone esančio Kyviškių aerodromo pradėjo skrydį aplink pasaulį.

Pirmąją skridimo dieną lakūnai numatė leisti Vengrijoje, kur dalyvaus aviacijos šventėje. Vėliau pilotai išskris į Didžiąją Britaniją. Pirmoji nakvynė – Anglijos mieste Biggin Hill.

Antroji diena skirta persikristi Didžiąją Britaniją iki pakrantės, nuo kurios prasidės skridimas virš Atlanto.

Islandija, Grenlandija, Kanada, JAV, Meksika – tai šalys, virš kurių pilotai skris



ir kuriose leis pirmąją savaitę. Skrydis aplink pasaulį turėtų trukti apie 40 dienų. Numatyti 52 nusileidimai, kai kuriose šalyse lėktuvas leis ne vieną kartą. Iš viso lakūnai turėtų įveikti maždaug 70,000 kilometrų. Didelė šio maršruto dalis drieksis virš vandenų, taip pat virš negyvenamų Šiaurės ir Pietų pusrutulių teritorijų bei džiunglių.

ELTA, LGITIC

Lietuvoje daugėja turtingųjų

Milijonines pajamas deklaravusių asmenų per pastaruosius dvejus metus Lietuvoje padaugėjo 2,5 karto.

Valstybinės mokesčių inspekcijos (VMI) viršininkas pabrėžia, kad pagrindinė deklaruojamų pajamų augimo priežastis – ekonomikos augimas, nors šešėlinės pajamos irgi legalizuojamos.

„Prieš dvejus metus 60% darbuotojų gaudavo minimalią algą, o dabar – 42% Minimali algą per tą laiką padidėjo, be to, daugiau atlyginimų pradėta mokėti legaliai, o ne „vokeliuose“. Todėl skurdžiausiųjų sluoksnis natūraliai sumažėjo“, – teigė jis.

Vilniaus banko atstovė teigė, kad būtų

keista, jeigu milijonierių Lietuvoje nedaugėtų, kai šitaip auga ekonomika. Anot jos, laipsniškai gyvenimo lygis gerėja ir dėl to, kad didinamos mažiausios algos ir jos rodomos legaliai.

Lietuvos bankas (LB) prieš kelerius metus taip pat mėgino skaičiuoti Lietuvos milijonierius pagal indėlius.

Į milijonierius buvo įrašyti visi, kas mėnesio pabaigoje turėjo didesnę nei 1 mln. litų sumą nepriklausomai nuo to, ar tai buvo vienadienis indėlis, ar ilgalaikis terminuotas. Vėliau tokia praktika susilaukė kritikos, tačiau LB visiškai neatsako testui šio tyrimo ir ketina jį atlikti kas 3 ar 5 metus.

(„Verslo žinios“)

Lietuvos įvykių apžvalga

Atkelta iš 1 psl.

pacientų iš užsienio dantų protezavimo bei platinčių operacijų klinikos.

Atvykstantiems iš aukšto pragyvenimo lygio šalies, kaip pvz. Norvegijos, kur kainos net tris kartus aukštesnės, svečiai Lietuvoje sumoka ne tik už gydymą, atostogas ir skraidymą, bet dar pinigų lieka ir kišeneje.

Paskutiniu metu vis daugiau oro linijų atidaro papigintus skrydžius į Lietuvą. Tėkiau būdu atsidaro langas skristi į Lietuvą ir čia gydytis mažiau uždirbantiems užsieniečiams. Šiuo metu britai, amerikiečiai ir skandinavai ypač dažni svečiai dantų protezavimo klinikose. Daugėja ir prancūzų.

Ryšius su klinikomis užsieniečiai palaiko elektroniniu paštu – siunčia panoraminės dantų rentgeno nuotraukas, duomenis, derina vizito laiką. Užsaisako ir sudėtingesnes operacijas, ypač britai ir vokiečiai. Šios operacijos dažniausiai būna grožio terapijos – riebalų nusiurbimo, krūtų padidindimo, kūno formos pagerinimo.

Prezidentas susirūpinęs

Vyriausybės sudarymo eiga

Šiuo metu pagrindinės politinės partijos liko dvi – socialdemokratų ir konservatorių. Darbo partija, nors ir skaitlinga, bet praradusi reputaciją ir norinčių su ja jungtis nebeliko. Tačiau jos parlamentarų skaičius svarus, tad sudarant Vyriausybę, partija laukia pakvietimo jungtis.

Birželio 5 d. Prezidentas Valdas Adamkus priėmė socialdemokratų Gediminą Kirkilą ir Juozą Oleką, o vėliau ir konservatorių vadovą Andrių Kubilį. Prezidentas norėjo sužinoti, kaip šios partijos, kurių kiekviena atskirai jau ėmėsi iniciatyvos

sudaryti koaliciją, vertina galimybę suburti platesnio spektro politinių jėgų koaliciją. Kaip vyksta konsultacijos, kokiais klausimais gali būti pasiekti susitarimai, kur labiausiai išsiskiria nuomonės.

Prezidentas palaiko platesnio spektro koaliciją valstybės interesų labui ir ragino Socialdemokratų bei Tėvynės sąjungos partijas greičiau sėsti prie derybų stalo.

„Tik stipri, tvirtos Seimo daugumos palaikoma Vyriausybė, savo veikloje besivadovaujanti aukštais moralės ir profesinės etikos principais, bus pajėgi įveikti jai keliamas užduotis“, pabrėžė Prezidentas.

Prezidento prašymas buvo įvykdytas, tačiau susitikimas vaisių nedavė. Abi šalys greit išsiskyrė.

Kiek anksčiau Tėvynės sąjungos, Liberalų sąjūdžio ir Naujosios sąjungos frakcijų atstovai pasirašė susitarimą dėl koalicijos pavadinimo „Proveržiū“ ir pasilė kvieisti socialdemokratų. „Proveržiū“ subūrė 47 parlamentarų iš 141 vietos Seime. Būsimoje programoje numatyta ryžtingos priemonės ir permainos kovoje su korupcija, kova su skurdu ir demografijos problemomis.

Žinia, kad prie socialdemokratų telkiamos koalicijos gali prisijungti Artūro Zuoko vadovaujami liberalcentristai, sukėlė naujų dvejonių konservatoriams. Viena iš derybininkių, Rasa Juknevičienė pastebėjo, kad jog konservatoriai norėtų matyti „skaidresnę ir švaresnę“ koaliciją.

Abi derybininkų pusės po susitikimo buvo nekalbios, tačiau pareiškė, jog kalbės vėliau.

Rengiant apžvalgą naudotasi Lietuvos spauda, ELTA, BNS, LGITIC ir „Bernardinai“.

Suskambėjo "Dainos" choras

Po gana ilgus "šventos ramybės" Sydnėjaus kultūriniam gyvenime, praėjusį sekmadienį, gegužės 28 dieną, mes "apturėjome" seniai lauktą "Dainos" choro koncertą. Deja, dar ne savo Namuose, bet Ashfield'o Lenkų Klube. Jau viršelyje skaitome, kad tai bus programa, pavadinta "Kavinė Tulpė", o choro pirmininkė Jadviga Burokienė paaiškino, kad tai bus sekimas, o gal tik prisiminimas Kauno kavinės "Tulpės", anksčiau vadintos "Konrado" kavine. Nors aš niekad toj kavinėj nebuvau, bet visos gimnazistės žinojom, kad ten yra brangi ir ištaiginga vieta, kur susėdusiems turtingiems storiams geriant kavą, smuikininkai groja kažkokias egzotiškas melodijas.

Tačiau mūsų minėtame koncerte "Dainos" choras ir be smuikų dainavo tikrai gerai. Mišrus bei atskiri vyrų ar moterų ansambliai – visi pasirodė kaip subrendę dainininkai, švariais balsais, susidainavę ir susiklausę. Nenuilstanti choro dirigentė Birutė Aleknaitė turėjo praleisti daug valandų ieškodama medžiagos programai ir vėliau – "lamdydama" choristus. Tačiau to "muštro" choras, atrodo, nepabijoję, nes man jis darė net padidėjusio choro įspūdį.

Be to, programa buvo pajavirinta puičiu pianistu Wojciech Wisniewski skambiniu, jaunutės smuikininkės Monikos Zygadlo smuikavimu, ir savųjų choristų – solistų atskirais pasirodymais, kaip Vilijos Burneikytės ir Dariaus Gako.

Kai Wojciech Wisniewski pianinu skambino Beethoven'o sonatą ar Chopin'o baladę, klausytojai sėdėjo kaip užburti ir klausėsi sulaukę kvapą, negalėdami atsištiebėti šio jauno meistro virtuozizmui. Nuo klavišų sklido skaisčios, saulėtos dienos, tamsūs miškai, gėlėtos pievos, skraidžiojo paukščiai ir čiulbėjo lakštingalos. Ir kaip galima iš to medinio pianino išgauti tiek jausmo ir ugnies! O kai jis akom-

panavo chorui ar solistams, matėsi kūrinio perpratimas ir didelis susiklausymas tarp jo ir atlikėjų, kas nėra taip dažna svetimtaučiai. Keista, bet nuo jo asmens man jautėsi kažkoks taikūs, malonių spindulių sklindimas, ką jis matyt ir perkelia į klaviatūrą.

Monika Zygadlo, taip pat daug žadanti jaunutė smuikininkė, įveikė sudėtingą Max Bruch Concerto ir Sarasate linksma gyvą Čigonų būdą.

Grįžtant prie savųjų atlikėjų, norėčiau atkreipti dėmesį į Viliją Burneikytę ir Darius Gaką.

Viliją prisimenu iš ankstyvesnių pasirodymų. Man buvo labai malonu išgirsti jos balso didelę pažangą. Dabar ji laisvai operuoja ir žemesniame, ir pačiame aukščiausiame registre – taip švariai skamba jos dainuojamos gaidos. Miela klausytis.

Darius Gakas pasirodė kaip kompozitorius, poetas ir dainininkas. Jis dainavo savo sueilijuotas, savo sukomponuotas dainas. Nors Darius yra vienas iš nedaugelio antros kartos lietuvių, kuriuos mes dažnai matome savo uždaroje bendruomenėje, tačiau gaila, kad jis pasirinko dainuoti savo sukurtas angliškas, kabaretinio stiliaus dainas, visai svetimas lietuviškai dvasiai. Tačiau dainavo gerai, su pasitikėjimu, be jokių suvaržymų. Jam, turint tokius gamtos duotus gabumus, kelias į meno aukštumas yra atviras, jeigu jis tik paklustų mokyklos disciplinai.

Lietuviams daina yra ne tik mylima, bet ir labai reikšminga tiek privačiame, tiek ir viešajame gyvenime. Ji nusiminusį paguodžia, suramina, ji nusilpusį stiprina, uždega, ji beviliui suteikia viltį. Dainoje yra susipynusi melodija su žodžiais, ir jie vienas kitą remia bei stiprina. Kuris iš šių elementų svarbesnis, apskritai negalima nuspręsti, nes tai priklauso nuo įvairiausių individualių priežasčių. Lietuviams, kovojusiems už savo kalbą, už ją kentėjusiems trėmimus bei sunkias bausmes, kalba itin svarbi. Nesakau, kad tik kalba svarbi, bet, mano nuomone, lietuviams kalba net ir dainoje yra žymiai svarbesnis elementas,



Dainuoja Vilija Burneikytė ir Gary Penhall.



Gary Penhall ir Kęstutis Protas. Abi nuotraukos. Petro Buroko



Barbaros Alekna nuotraukoje – dainuoja choras "Daina".



Scenoje – vyrų ansamblis.

Barbaros Alekna nuotrauka.



Scenoje – moterų ansamblis.

Petro Buroko nuotrauka.

negu kitoms didesnėms tautoms. Dėl tos priežasties man neaišku, kas verčia lietuvių chorą, dainuojantį lietuvių publikai, dainuoti svetimomis kalbomis ir svetimų kompozitorių kūrinius. Ir ypač išvijoje, kai mes po truputį prarandam trečiąją ir, deja, net ir antrąją kartą, kai mes viliamės per dainą prisivilioti jaunesniuosius, parodyti lietuviškos dainos charakterį, jos melodiškumą, jos



Duetas – Monika Zygadlo ir Wojciech Wisniewski.

Petro Buroko nuotrauka.

grožį... O jeigu mes norėtumėm sužavėti svetimtaučius, tai tikrai sužavėti turime daugiau galimybių dainuodami savo, lietuviškas dainas, negu visiems girdėtus, kad ir geriausius veikalus. Juk žmonės trokšta naujumo, kitiškumo, o ne žinomų veikalių pakartojimų, kurie yra išpildomi koncertuose, teatruose, televizijos ir radijo programose. Šiame koncerte iš dvidešimties programos numerių lietuviškai sudainuotų tebuvo tik septynios lietuviškos dainos. Santykiškai beveik bauginantis.

Kad choras ir anksčiau lietuvių tautai turėjo didelį vaidmenį, rodo pirmojo, vėliau ir antrojo karo pabėgėliai, sukūrę chorą Rusijoje, Amerikoje, Vokietijoje ir, pa-

galiau – Australijoje. Nepriklausomoje Lietuvoje chorų svarba buvo iškelta per vadinamas "Dainų šventes". Jauni kraštai daug dėmesio chorams neskiria, nes jie dar nėra sukūrę savų dainų, pvz. Australija. Ji savos tautosakos, savų dainų dar neturi, todėl ir dėmesį skiria į kitas sritis, dažniausiai į sportą... Tačiau mes chorui priskiriame ne tik estetinę, bet ir tautinę reikšmę. Choras, dainos mus ne tik sujungia, bet ir padrašina, paskatina bendriems darbams.

Ačiū dirigentei ir visiems choristams už šią šventę. Bet lieku su viltimi išgirsti sekantį lietuviškesnį koncertą.

Genovaitė Kazokienė

Skaitytojų dėmesiui

Per pastaruosius 10-15 metų lietuvių išievių spaudoje buvo perspausdintas ne vienas kreipimasis, kuriame tautiečiai iš Tėvynės prašo vienokios ar kitokios paramos.

Dažniausiai pateikiamos priežastys – invalidumas, liga, darbo stoka, vaikų nelaimės ir pan. Deja, taip pat ne kartą paašikėjo, kad už tokio prašymo gali slypėti paprasčiausia apgavystė ir noras pasipelnyti iš patiklų gėrąsirdžių užsieniečių dosnumo.

"M.P." redakcija iš patikimų šaltinių gavo laišką, kad nesąžiningas esąs ir vienas prašymas, kuris buvo paskelbtas Australijos lietuvių spaudoje. Cituojame kelis sakinius iš gautos informacijos: "Gauna visko labai daug, bet vaikų labai nedaro nieko. Renkasi ir perkasi sau kas gražiausia, brangiausia tik iš katalogų, nes viskas kitas yra per brasta. (...) Turi kompiuterį, tai sėdi ir rašo į užsienį laiškus, prašymus, prašo dar pinigėlių per laikraščius. (...) Vaikais tai tikrai nesirūpina. Jų ligos jai nė motais. Ji mato tik pinigus ir save."

Primename, kad nesąžiningumui kartojantis, jau anksčiau Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba ir kai kurios šalpos organizacijos Lietuvoje patardavo aukotojams pasitikrinti, ar paramos prašymai atitinka tiesiai.

"M.P." Redakcija

Kiek Lietuvoje kitataučių?

Lietuviai laimės ieško užsienyje, o į Lietuvą kasmet veržiasi vis daugiau atvykėlių iš kitų šalių. Lietuvoje kitataučiai ir kitatitkiai nuo seno surasdavo prieglobstį. Anksčiau Lietuvoje įsikurdavo iš kitų šalių išvaryti ar persekiojami žmoniai. Dabar šalyje daugėja geresnio gyvenimo ieškančių vadinamųjų ekonominių imigrantų.

Statistikos departamento duomenimis, pernai į Lietuvą gyventi atvyko beveik 7,000 žmonių. Tai beveik ketvirtadaliu daugiau nei 2004-aisiais. Daugiausia į Lietuvą imigravo Didžiosios Britanijos, Rusijos, Vokietijos, Baltarusijos piliečiai.

2005 metais buvo gauta per 400 prašymų suteikti prieglobstį. Daugiausia prieglobsčio prašė Rusijos, Afganistano bei Nigerijos piliečiai.

Į Lietuvą nelegaliai patekusieji ar besiprasantieji prieglobsčio yra apgyvendinami specialiuose pabėgėlių centruose. Į Pabrėdėje esantį Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos Užsieniečių registravimo centrą patenka teisėsągininkų sulaukyti nelegaliai į Lietuvą atvykę užsieniečiai, taip pat prieglobsčio prašytojai.

Šiuo metu Lietuvoje gyvena 115 skirtingų tautybių gyventojų. Rusų ir lenkų mūsų šalyje gyvena po kelis šimtus tūkstančių, graikų, bulgarų, vengrų – po kelias dešimtis. Daugiausia kitataučių įsikūrė Rytų ir Pietryčių Lietuvoje. Tautiniu požiūriu labiausiai nevienalyčiai yra Vilniaus, Klaipėdos bei Visagino miestai.

Manoma, vieni pirmųjų į Lietuvą atsikrausčiusių kitataučių buvo žydai, šalyje pasirodę XII amžiuje. Daugiausia žydų atsikrausė į Lietuvą Vytauto Didžiojo laikais, nes tuo metu Europoje prasidėjo žydų persekiojimai. Vėliau kiti kunigaikščiai irgi noriai priimdavo kitose šalyse persekiojamus arba išvarytus žydus. Šiuo metu Lietuvoje gyvena apie 4,000 žydų tautybės žmonių.

Prieš 600 metų Vytautas Didysis į Lietuvą iš Krymo parsivežė jam kariauti padėjusius karaimus. Manoma, kad Lietuvos didysis kunigaikštis po žygio į Aukso Ordos stepes atvežė apie 380 šeimų. Karaimai buvo apgyvendinti tarp Trakų pilių, vėliau įkūrė gyvenvietes Biržuose, Pasva-

lyje. Dabar Lietuvoje gyvena apie 300 karaimų. Jų daugiausia Trakuose, Vilniaus krašte.

Lietuvoje prieglobstį prieš kelis šimtus metų rado ir sentikiai, atskilę nuo reformuotos Rusijos stačiatikių bažnyčios ir pabėgę nuo religinio persekiojimo. Jų daugiausia įsikūrė rytiniuose šalies rajonuose. Statistikos departamento duomenimis, šiuo metu Lietuvoje gyvena apie 39,000 sentikių.

Lietuvoje veikia trys šimtai kitataučių bendruomenių. Didžiausios – rusų, lenkų. Savo bendruomenes turi Lietuvos vengrai, vokiečiai, azerbaidžaniečiai, estai, romai (čigonai), tadžikai. Šios bendruomenės Lietuvoje daugiausia rūpinasi savo tradicijų, kultūros sklaidimu, vaikų švietimu.

Daugiau kaip 600 metų Vilniaus apylinkėse gyvena Aukso Ordos ir Krymo chanato palikuoniu. Vytauto Didžiojo atsivežtų totorių palikuoniu Lietuvoje šiuo metu gyvena daugiau kaip 3,000. Viena žinomiausių Keturiasdešimties totorių kaime šiuo metu gyvena 400 žmonių, bet dauguma jų – jau nebe kaimo įkūrėjai totoriai. „Totorių vis dar nemažai, tačiau dabar jau daugiau lenkų, taip pat rusų ar lietuvių“, – pasakojo Pagirių seniūnė Marija Matulevič.

Kai kurie Keturiasdešimties totorių kaimė gyvenantys vyresnio amžiaus totoriai visai nemoka lietuviškai, o susikalba rusiškai arba totoriškai. Pasak Lietuvos totorių bendruomenių sąjungos pirmininko Ado Jakubausko, tai, kad totoriai prastai šneka lietuviškai, lėmė istorinės aplinkybės. Vilniaus kraštas kelis pastaruosius amžius buvo daugiausia gyvenamas rusų ir lenkų. Tačiau, pasak Pagirių seniūnės, dabar dauguma totorių savo vaikus leidžia į lietuviškas mokyklas.

„Lietuva visą laiką svetimšaliams buvo patraukli valstybė“, – tvirtino Lietuvos armėnų draugijos pirmininkas Arakias Tunianas. Daugiausia armėnų į Lietuvą atvyko prieš keliolika metų, po Kaukazą sudrebinusio galingo žemės drebėjimo. Pasak A. Tuniano, armėnai mūsų šalyje nepatiria diskriminacijos ir nepastebi tautinės neapykantos apraiškų.

Robertas Tracevičiūtė

(„Panorama“)

Lietuvoje nuolat mažėja vaikų

2006 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 718,800 vaikų, arba penktadalis visų gyventojų – rodo Statistikos departamento paskelbti duomenys.

Per 2005 metus jų sumažėjo 27,500 arba 4 procentais. Lietuvoje vaikų nuolat mažėja. Per pastaruosius šešiolika metų vaikų sumažėjo beveik trečdaliu, o per pastaruosius šešerius metus – 152,500, arba vidutiniškai po 25,400 kasmet.

Dvylika metų nuolat mažėjęs gimstamumas pastaraisiais metais stabilizavosi. 2005 metais gimė 30,500 vaikų, arba 122 vaikai daugiau nei 2004 metais, ir 1000-ii gyventojų teko vidutiniškai 8.9 (2004 m. – 8.8) naujagimio (1990 m. – 15.4, 2000 m. – 9.8).

Tai vienas žemiausių gimstamumo rodiklių tarp ES šalių (2005 metais Vokietijoje buvo 8.4, Slovėnijoje – 8.8). Aukščiausias gimstamumo rodiklis – Airijoje, kur 2005 metais 1000-ii gyventojų teko 15.3 naujagimio, Prancūzijoje – 12.6, Jungtinėje Karalystėje – 11.9.

Šiek tiek mažėja dalis vaikų, gimusių santuokos neįregistravusiems tėvams. 2005 metais tokių naujagimių buvo 28%

(2004 metais – 29%, 2003 m. – 30%). Tarp ES šalių pats aukščiausias šis rodiklis Estijoje, kur 2003 m. 58% vaikų gimė santuokos neįregistravusiems tėvams.

Didėja ikimokyklinio amžiaus vaikų, lankančių lopšėlius ir darželius. 2000 m. pabaigoje ikimokyklinės įstaigos lankė 41%, 2004 m. – 45%, o 2005 m. – 52% 1-6 metų amžiaus vaikų.

Per pastaruosius penkerius metus 1-2 metų amžiaus vaikų, lankančių ikimokyklinės įstaigas, dalis išaugo nuo 14% 2000 m. iki 21% 2005 m., o 3-6 metų vaikų – atitinkamai nuo 53 iki 67%. Sparčiai daugėja priešmokyklinio ugdymo grupių.

Mažėjant mokyklinio amžiaus vaikų, mokinių skaičius bendrojo lavinimo mokyklose taip pat mažėjo. 2000-2001 mokslo metais bendrojo lavinimo mokyklose mokėsi 604,000 mokinių, o 2005-2006 mokslo metų pradžioje – 539,000 mokinių. Pirmąjį per pastaruosius penkerius metus sumažėjo 12,000, arba ketvirtadaliu.

2005-2006 mokslo metais visose mokyklose įstaigose mokosi 783,000 vaikų ir jaunuolių, tai 22,000 mažiau nei 2004-2005 mokslo metais.

ELTA, LGITIC

LR Vyriausybės griūties chronologija

Ministras Pirmininkas Algirdas Brazauskas atsistatydino birželio 1 dieną.

Tryliktoji po Nepriklausomybės atkūrimo Algirdo Brazausko vadovaujama Vyriausybė savo pareigas buvo pradėjusi eiti 2004 metų gruodžio 14 dieną.

Koalicinis A. Brazausko Ministrų Kabinetas buvo sudarytas iš ministrų, kuriuos delegavo Darbo partija, Socialdemokratų partija, Naujoji sąjunga (socialliberalai) bei Valstiečių liaudininkų sąjunga. Jo Vyriausybėje buvo 13 ministrų.

Dirbusi beveik pusantur metų Vyriausybė iki pastarųjų dienų įvykių jau buvo pakeitusi tris ministrus. Darbo partijos lyderis Viktor Uspaskich iš ūkio ministro posto buvo priverstas pasitraukti dėl interesų konflikto. Dabar Seimo narys Algirdas Butkevičius finansų ministro pareigų atsisakė, nepritardamas vykdomai mokesčių reformai.

Ūkio misterijai vadovauti buvo paskirtas „darbietis“ Kęstutis Daukšys, vadovauti Finansų ministerijai perėjo iki tol dirbęs susisiekimo ministras Zigmas Balčytis, o jo vadovautą Susisiekimo ministeriją perėmė Petras Česna.

2006 m. balandžio 11 dieną dėl parlamento kanceliarijų sudrebinusio privilegijų ir piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi skandalo iš Seimo Pirmininko posto atsistatydinus Naujosios sąjungos (socialliberalų) lyderį Artūrą Paulauską ir jo vadovaujamai partijai pasitraukus iš valdančiosios koalicijos, du šios partijos deleguoti ministrai atsistatydino. Vilija Blinkevičiūtė iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Antanas Valionis – iš Užsienio reikalų ministerijos.

Prezidentas, gegužės 30 d. vertindamas politinę padėtį šalyje, patvirtino nepasitikįs dviem Darbo partijos deleguotais

ministrais – kultūros ministru Vladimiru Prudnikovu bei sveikatos apsaugos Žilvinu Padaiga.

Prezidentas V. Adamkus pasiūlė Premieriui Konstitucijos numatyta tvarka reformuoti Vyriausybę, iš naujo gaunant Seimo pasitikėjimą.

Prieš Prezidento paraiškimą Ministras Pirmininkas Algirdas Brazauskas teigė atsisakęs prisiimti politinę atsakomybę už savo kabineto ministrus ir tvirtino, kad už juos atsakingas į Vyriausybę delegavusios politinės partijos.

Kitos dienos rytą vykusiame Darbo partijos prezidiumo posėdyje sveikatos apsaugos ministras Žilvinas Padaiga ir kultūros ministras Vladimiras Prudnikovas atikino ketiną atsistatydinti.

Darbo partijos prezidiumas priėmė sprendimą atšaukti ir kitus Darbo partijos deleguotus ministrus: vidaus reikalų – Gintarą Furmanavičių, teisingumo – Gintautą Bužinską ir ūkio – Kęstutį Daukšį.

Mėn. Pirmininkas A. Brazauskas, gegužės 31 d. apsilankęs Prezidentūroje, įteikė Prezidentui atsistatydinimo prašymą. Prezidentas jo prašymą priėmė birželio 1 dieną.

Pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją, kai pasikeičia daugiau nei pusė ministrų, Vyriausybė turi iš naujo gauti Seimo įgaliojimus. Vyriausybė taip pat privalo atsistatydinti, kai atsistatydina Ministras Pirmininkas. Atsistatydinus Premieriui, kartu turi trauktis ir jo vadovaujama Vyriausybė.

Patenkinęs A. Brazausko atsistatydinimo paraiškimą, Prezidentas turi jam ar kitam ministrui pavesti laikinai eiti Ministro Pirmininko pareigas. Laikinau Premieriu Prezidentas paskyrė A. Brazausko rekomenduojamą finansų ministrą Zigmantą Balčytį.

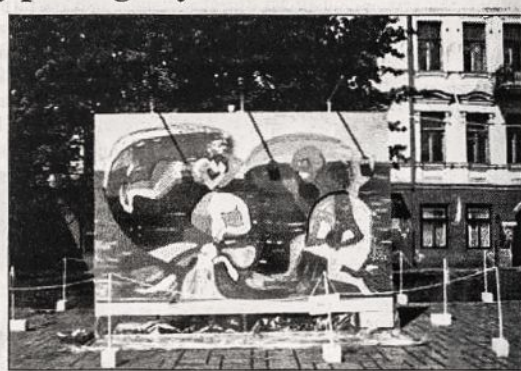
ELTA, LGITIC

Kaune – įspūdingo dydžio meno kūriniai

Kaune vyksta „Bitės“ meno erdvių projektas: dešimt žinomų Lietuvos ir užsienio menininkų Kaune kuria įspūdingo dydžio – net 15 kvadratinį metrų paveikslus. Nepriklausomybės aikštėje šalia M. Žilinsko dailės galerijos ir Rotušės aikštėje įsikūrę dailininkai iš Lietuvos, Ispanijos, Vokietijos, Danijos ir Austrijos kūrė iki gegužės 31 dienos.

Sukurti darbai Kauno Rotušės ir Nepriklausomybės aikštėse bus eksponuojami iki birželio 18 dienos, vėliau persikels į Palangą ir Nidą.

Šiemet „Bitės“ meno erdvių projekte dalyvauja vienas ryškiausių Kauno ekspresionistų Antanas Obcarkas, meistriškai spalvomis žaidžianti Audronė



Audronė Petrašiūnaitė „Raudoni nuo sniego, balti nuo nakties“.

A. Gražio nuotrauka.

Petrašiūnaitė, didelėse drobėse paradoksu ieškantis Jonas Gasiūnas, įpjautomis iš medžio figūrėlėmis ir iš jų sukonstruotais erdviniais objektais garsėjantis Marius Jonutis, itin moteriška tapyba išsiskirianti Miglė Kosinskaitė bei koloristinės mitologinės tapybos atstovas Gintaras Palemonas Janonis.

Pagal DELFI

Tautiečiams – telefonai su deimantais

Šimtus tūkstančių litų kainuojantys aukšiniai, briliantai inkrustuoti mobilieji telefonai – jau ir lietuvių rankose, rašo „Lietuvos rytas“. Stiliaus besivaikantys tautiečiai mielai perka pasaulyje žinomų dizainerių sukurtais telefonais.

Praėjusį mėnesį vienas Lietuvos verslininkas užsisakė briliantais inkrustuotą telefoną „Vertu“, kurio kaina – 250,000 eurų. Pardavėjai Lietuvoje neslepia nuostabos – tokių aparatų paklausa didesnė už pasiūlą. Todėl pačių bran-

giausių modelių tenka laukti net pusmetį.

Pasaulyje šių telefonų šimtą metų gaminta tik 8. Pirkėjų atsirado Paryžiuje, Londone, Tokijuje, Milane ir Vilniuje.

Turtingesni Lietuvos gyventojai jau įsigijo daugiau nei 400 telefonų, kurių kaina prasideda nuo 4200 eurų (apie 14,500 litų).

„Aukso ir briliantais puošti telefonai parodo jo savininko statusą. Kai kam tai labai svarbu“, – paaiškino prekybininkai.

Pagal Lietuvos spaudą

Prisiminimai iš kelionių Kambodijoje

Ona Maksvytienė

Tėsinys iš "M.P." nr. 19

Sutvarkius visus formalumus ir kiek pavažiavus pamatėme didžiulį čerą. Kitoj jo pusėj – Angkor Wat. Sunku apibūdinti šį unikalią žmogaus kūrinį, stulbinantį savo architektūriniu simetriją ir dvasine galybe, pašvęstą dievų garbei.

Ši šventykla – tai visatos simbolis. Perėjus tiltą, užlipus kelis akmeninius laiptus, perėjus svarbiausius vartus, porą kiemelių, įeinį į pagrindinį bokštą, kuriame kadaise stovėjo Višnu statula. Visas simboliškai vaizduoja pirmąsias pasaulio kūrimo dienas. Angkor Wat yra miniatiūrinė pasaulio kosmoso kopija. Centrinis bokštas vaizduoja kalną Meru, kuris yra visatos centras. Hindų kosmologijoje jis yra į šiaurę nuo Himalajų. Kalnas Meru plaukia virš pirmąpradžio vandenyno, apsuptas vandenynų, kurie skiria keturis kontinentus. Vandenynus simboliškai vaizduoja bokštą supantys groviai, maži kiemeliai – kontinentus. Septynių galvų *naga* (šventa gyvatė) yra simbolis vaivorykštės tilto, kuriuo žmogus pasiekia dievų karalystę.

Kas daugiausia sužavi lankytoją ir patraukia jo dėmesį, tai sienų reljefai su daugybe *apsara* (dangiškos deivės) skulptūrų. Manoma, kad Angkor Wat šventykla buvo pastatyta kaip gedulo šventykla. Ją pastatė karalius Suryavarman (1112-52) Hindu dievo Višnu garbei, su kuriuo jis save sutapatino

Visur buvo daug turistų, ypač korėjiečių. Tiesiog koku buvo žiūrėti, kaip jie nustumia tolyn prie Budos statulos klūpančius maldininkus, kad galėtų nusifotografuoti. Bandome jų išvengti, bet tai tiesiog neįmanoma. Tik tiek gerai, kad tos grupės neturi daug laiko ir viena po kitos išskuba į kitą šventyklą. Mudvi landžiojam fotografuodamos sienų reljefus, kurie

dengia kiekvieną mažiausią akmens gabalėlį. Ant ištisų sienų reljefiškai pavaizduoti Mahabharata epinės mitologijos ritualiniai, moraliniai ir geneologiniai padavimai. Epinis karas tarp Pandavos ir jų pusbrolių Kauravos, pasiekęs kulminacinį tašką Kurukshetra mūšyje. Su laiku keitėsi karaliai ir jų religijos. Nors šventyklos statytos Hindu dievų garbei, jų statulos buvo sunaikintos ir jų vietoj įstatytas Buda.

Aukšti laiptai veda į didįjį bokštą, kurio viršūnėje kadaise stovėjo auksinė Višnu statula. Visi lipa, bandysiu ir aš, nes Jolanta atsisako. Laiptai iš akmens, labai siauri, reikia lipti statant koją šonu. Lipu ir galvoju: bijau aukštumų, kaip aš nu-lipsiu. Bet apie tai pagalvosiu vėliau. Beveik ropomis užlipau, bijau žiūrėti žemyn. Viena moteris priešius sako, gal geriau leistis apačion atbulai: nematai žemės, nėra taip baisu. Pavaikščiojau bokšto viršūnėje. Leidžiuos žemyn atbulai. Nėra taip blogai, nors kojos dreba, bet reikia lipt – nejaugi sėdėsi ir lauksi kol kas tave nuneš. Bet, nuoširdžiai pasakius, norėčiau kad kas nors pasisiūlytų. Šiaip ne taip pasiekiu grindinį, galiu atsikvėpti. Jolanta klausia, ar yra kas įdomaus viršuje.

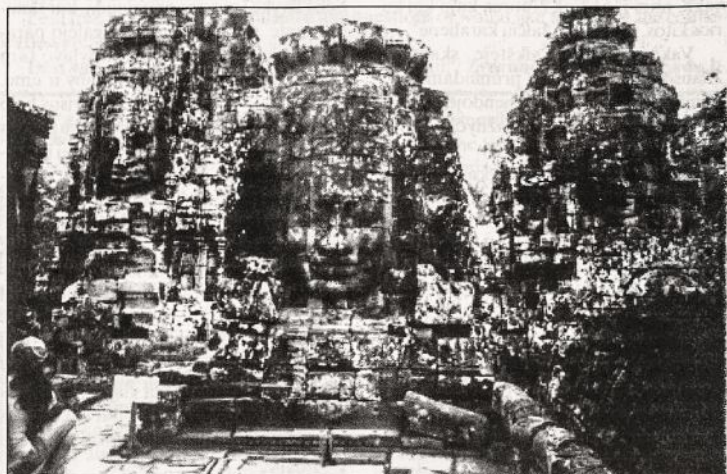
„Įdomiausia stebėti žmonių baimę jų susikoncentravusiuose veiduose“, – atsakau.

Sekantis sustojimas Bayon. Tai masyvių akmens statulų šventykla, pastatyta XII šimtmečio pabaigoje karaliaus Jayavarman VII, pušimtis metų po Angkor Wat. Visa šventyklos struktūra reprezentuoja mitologijos kosmosą. Užlipus į viršutinę atvirą platformą – esi dievų aki-vaizdoje. Buvo pastatyti keturiasdešimt devyni bokštai, iš kurių išliko tik trisdešimt penki su dviem šimtais masyvių veidų, išreiškiančių Bodhisattava ir Avalokitesvara ir taip pat Jayavarman VII. Tokiu būdu karalius tampa dievu, išplėsdamas pasaulį savo galybe. Išorinės sienos



Angkor Wat šventykla iš kiemo pusės.

Autorės nuotr.



Bayon šventykla.

Autorės nuotr.

išpuoštos karo bei kasdieninio gyvenimo reljefais.

Nesvarbu iš kokio taško žiūrėsi, didingi Budos veidai tave lyg seka, norėdami kažką pasakyti. Apima keistas jausmas,

bet kartu negali nuleisti nuo jų akių. Intriguojanti statulų šypsena traukia tavą apkabinti ir išklausyti praeities paslapčių šnabždesio.

Tėsinys kitame "M.P." numeryj

Tėvas Antanas Saulaitis – atgal į JAV

Lietuvą apskriejo niekieno oficialiai neskelbta ir nepatvirtinta žinia, kad iš JAV atvykęs kunigas jėzuitas **Antanas Saulaitis** nuo ateinančio rudens palieka Lietuvą. Sujudo rūpintis ne tik tikintieji – pedagogai, universitetų bendruomenės, kultūros ir visuomenės veikėjai, su kuriais tėvas Antanas palaikė oficialius ir privačius santykius. Dabar jau šie gandai patvirtinti Lietuvos jėzuitų provincijolo Aldono Guadaičio pasirašytu oficialiu raštu. Bet, kaip praneša spauda, stiprėja protesto balsai. Renkami parašai, kad kun. A. Saulaitis liktų Lietuvoje.

Su kunigu jėzuitu kalbėjosi **Elvyra Kučinskaitė**.

Tėve Antanai, ar taip labai Jūs esate reikalingas svetur, kad jus, turintį šitiek įsipareigojimų čia, išsiunčia iš Lietuvos?

Aš nežinau, tik galiu pasakyti, kad tai yra persikraustymas, taigi nebus tik civilinė išvyka kelioms savaitėms ar mėnesiams. Mūsų jėzuitų bendruomenėje kas keleri metai vyksta toks judėjimas iš vietos į vietą, nes įvairių darbų yra labai daug. Dabar man iškelia į Lemontą, netoli Čikagos, kur yra mūsų parapija. Ten trūksta kunigo. Bažnyčia yra kultūriniam, socialiniam centre. Oficialiai parapijoje yra skaičiuojama apie 500 šeimų, bet daugybė jų nėra įtraukti į sąrašus (Amerikoje tokie egzistuoja), tad galima numanyti, jog realus skaičius dvigubai didesnis.

Esate ne kartą minėjęs, kad grįžote į



Kun. Antanas Saulaitis Kauno bažnyčioje.

Lietuvą visam laikui...

Man buvo sakyta, kad turėsiu čia likti arba iki mano, arba iki pasaulio pabaigos, atsižvelgiant į tai, kas bus pirma. Bet tai buvo kito provincijolo sprendimas.

Bažnyčia yra hierarchinė struktūra, jos viduje tokie perkėlimai yra savaime suprantami. Bet kokie svarbūs, dideli ir neatsitiktiniai reikalai Jūsų laukia?

Tė reiktų klausyti mūsų provincijolo, nes jis atsako už sprendimus, kuriuos priima pasitaręs su savo patarėjais. Bet viena iš priežasčių, spėju, yra ta, kad aš esu JAV užaugęs, daug metų gyvenęs, turiu sveikatos draudimą, kuri JAV yra nepaprastai brangi ir svarbi. Taigi siūsti naują žmogų nebūtų labai praktiška. Be to, net ir lietuvių parapijoje dirbant, reikia mokėti abi kalbas –

anglų ir lietuvių, tai man irgi nėra problema. Kai gyvenau Čikagoje iki 1997 m., tai bent pusė mano veiklos buvo susijusi su naujai atvykusiais į JAV lietuviais migrantais, o jų Čikagoje yra apie 50,000. Kaip ir kitur, taip ir ten, yra daugybė nekrikštytų, atitoliusių nuo tikėjimo žmonių. Ką jau kalbėti apie socialinę sritį.

Jei lygintume Ameriką ir Lietuvą, tai sielovados poreikiai atnaujinant Bažnyčią, bendruomenę gerokai skiriasi. Kokią situaciją Lietuvoje šiuo atžvilgiu Jūs atrodote ir kokią – paliekatė?

Visuotinėje Bažnyčioje Vakaruose pokyčiai prasidėjo jau po Antrojo pasaulinio karo. II Vatikano Susirinkimas tai dar labiau paspartino. Lietuva per tuos 15 metų šiuo požiūriu pajudėjo gal dukart greičiau, negu normaliomis istorinėmis sąlygomis besivystančios šalys. Aš čia nuolat dirbu nuo 1997 m., tačiau lankiausi jau nuo 1987 m., ir labai gerai prisimenu, kaip šv. Kazimiero bažnyčioje žmonės pradėjo imti Komuniją stovėdami – kilo didžiausias skandalas, o dabar ši pagarbi tvarka, o ne baisi ir nepadori spūstis prie altoriaus, tapo visiška norma, suprantama visiems. Arba ekumeninis judėjimas. Pirmosios ekumeninės pamaldos irgi buvo čia, šv. Kazimiero bažnyčioje, žmonės stebėjosi, klausinėjo, kada gi bus Mišios – jie net nesuvokė, kas vyksta. Šiandien tai yra įprastas dalykas net Vilniuje, bet ir Klaipėdoje, Tauragėje, visur. Ir daugybė kitų dalykų neatpažįstamai pasikeitė. Pasauliškai įsitraukė į įvairias veiklas, o anksčiau tai juk buvo neįsivaizduojama. Pal. Jurgio Matulaičio parapija dabar turi, regis, 4 socialinius darbuotojus – tai buvo negirdėtas dalykas dar prieš keletą metų, o po 10 metų jau visos parapijos tai turės. Taigi, Bažnyčia vystosi labai sparčiai, bet kol pasieks laisvų šalių lygį, dar, žinoma, užtruks.

Dabar aš pabandysiu išvardyti pagrindinius

dines sritis, kuriose Jūs pasirinkote darbuotis Lietuvoje, atsiliepdamas į kitų kvietimus, Bažnyčios poreikius.

Skaitote privalomus ir pasirenkamus kursus Vilniaus bei Riomerio universitete tuose, Muzikos ir teatro, Dailės akademijose – „Katalikiškas socialinis mokymas“ ir „Krikščionybė ir kultūra“. Esate Išsiskyrusių sielovados centro „Bendrakeleiviai“ dvasios tėvas ir vienas iš įkūrėjų, si kolegoms vedantis pagalbos grupes, susitelkimus, rekolekcijas, seminarus, lydinti krizės ištiktus žmones asmeniškai... Vilniaus šv. Jonų bažnyčios rektorius. Šioje bendruomenėje veikia daugybė įvairių sielovados grupių, katechezės kursai, labai graži ir aktyvi Seimų grupė ir t.t. Padedati skautams ir akademiniams skautams. Ve date seminarus mokytojams – ne tik Katechetiniuose, bet ir švietimo centruose. Nie kada neatsisakote pagloboti Jaunimo centrų. Gelbstite Pagalbos savizudžių arti miesiems grupėse kaip dvasios tėvas. Ve date rekolekcijas ir susitelkimus visoje Lietuvoje. Bendradarbiaujate, sprendžiant paliatyvinės slaugos, taip pat – sergančiųjų AIDS problemas. Nuolat dalyvaujate įvairiose mokslinėse konferencijose. Esate dažnas padoas ir TV svečias, nenuilstamai bendradarbiaujate „Mažajoje studijoje“.

Srautais priiminėjate žmones asmeniškai pokalbiams ir nuolatiniams dvasiniam palydėjimui. Išleidote keletą knygypratybų sąsiuvinius studentams, žaidimų knygylių vaikams, misijos aprašymų... Ir ne pirkote karvę vienai vargo ištiktai šeimai Tiesia, čia buvo „koloktyvinė akcija“ – drauge su kun. Juliumi Sasnausku OFM... Ir da turbūt negimė tas, kuris pajęgtų suskaičiuoti ir užrašyti panašias jūsų „išdaigas“, labiausiai brangias dėmesio apraiškas, paliečiančias visus, kuriuos tik sutinkate savo kelyje.

(„Bernardinai“, sutrumpinta

Alaušo stovykla

Ta stovykla, kuri buvo atšaukta dėl gaisrų sausio mėnesį, ta – ilgai visų laukta stovykla – pagaliau įvyko balandžio mėnesį. Dabar miške degėsių kvapą jau seniai išskleidė švieži vėjai, dabar einant į lauką reikėjo užsivilkti švarką... dabar net buvo leidžiama degti laužą! Australijos rudenys daug palankesni stovyklavimui negu jos sausos, karštos, nenuolaidžios vasaros.

Stovyklų vardas ir tema buvo išrinkti pagal įdomias senovės legendas, kad toliau supažindinti vaikus su lietuvių kultūra. Paslaptingo ir užkerėto „Alaušo“ ežero legenda buvo pagrindinė liaudies pasaka, nors ji ne tiek žinoma kaip kai kurios kitos, pvz., „Eglė žalčių karalienė“.

Vakaraus vėliavų aikštėje skambėjo Alaušo varpas, visiems primindamas nepamiršti praeities apie legendoje Radvilų paskandintą Svėdasų bažnyčios varpą Alaušo ežere.

Paskutinį stovyklų vakarą skautai sukėlė „Povandeninę Puotą“, į kurią iškilmingai atvyko puotos karaliai ir karalienė (Mattias Braach-Maksvytis ir Ieva Petraitytė) pačių skautų pagamintoje nešamoje karietoje. Visi prisistatė „fish & chips“ vakariene bei sesės Audrutės iš ananasų ir braškių pagamintu ir popieriniais skėtukais papuoštu įmantriūnui. Baliaus dieną stovyklautojai sunkiai dirbo prie brolio Jeronimo sustatytų stočių. Stotčių įdomumas visad skautus sužavė ir jiems įdomią norą lektyniauti.

Pradėti pasakoti apie „Alaušo“ stovyklą



Alaušo varpas.

nuo paskutinio vakaro puotos – „atbulai“ – turbūt gerai, nes viena diena stovykloje ištis vyko „atbulai“. Visi pabudo – naktipiečiai! Sekė laužas. Po atvirkščio laužo sekė ne kas kita, bet – vakariene! Po vakarienės – vėliavų nuleidimas. Visi įžygiavo į aikštę „atbulai“, apsivilkę išvirkščiais marškiniais ir kaklaraščiais. Raportai buvo duoti nugara į nugara. Sekė išvyka į gamtos prieglaudą, kur skautai matė tikrą bičių avilį ir galėjo paragauti iš jo medaus. Vaikai išskylavo tarp ten gyvenančių kengūrų, wallaby ir emu. Prieglaudos „gidas“ pamokino visus kaip sumaišyti natūralius dažus iš sumaltos ochros akmens ir vandens. Skautai išsidėžė veidus šiais senoviskais padarytais dažais ir patyrė dalį Australijos aborigenų dvasios.

Vidury nakties – audra! Griaustinis, žaibai, lietus kaip iš kibiro. Gamtos triukšmo pabudinti vadovai prižiūrėjo, kad stovyklavietėje būtų saugu. Elektra nutraukta, visur juoda naktis, tik vadovų žibintai švytėjo per tamsumą. Vaikų pastovyklės neapsėmė, bet virš valgymo vietos ištis brezentai, kurie dar vakar visus dengė nuo saulės, o dabar prilyti grąsino perplyšti.

Prieš audrą ir „atbulą“ dieną sesė Belinda visus užėmė virimo (ar mandresne – „kulinarijos“) specialybe. Ji papasakojo apie kelis lietuviškus receptus, jų kilmę ir praktišką virimo sąvoką. Skautai atydziai mokėsi, nes jų laukė uždavins – patiems išsivirti pietus. Atvažiavo netikėta viešnia – sesė Nemira ir visus išmokino kaip kepti žagarėlius. Vaikai savo pačių iškeptus „šedevrus“ cukravo ir gardžiai suvalgė.

Antrą stovyklų dieną Migla Stašionytė davė paukštytės žodį, Darius Kazokas – prityrusio skauto žodį ir Mika Bliokaitė buvo priimta į aguonyčių šiltį.

Pirmą naktį atvažiavusių į „Alaušo“



Alaušo stovykloje skamba daina!

Visos nuotraukos Raimundo Vingilio.



Sesės vadovės. Iš kairės: Kristina Rupšienė, Laura Belkienė ir Belinda Hornas.



Sesė Belinda sveikina naują paukštytę – Miglą Stašionytę

stovyklą laukė naktiniai žaidimai! Kaip pernešti per aikštę šaukštą sviedinį? Žinoma, vadovai naudojo samtį! O kaip dantimis ištraukti saldinius, kurie paslėpti miltuose? Niekaip kitaip, tik su miltuotais veidais!

„Alaušo“ stovykloje vyko lietuvių kalbos pratimai. Vaikai buvo mokomi pagrindinių stovyklavimui reikalingų lietuviškų žodžių: „labas“, „vėliavų pakėlimas“, „laužas“, „uniforma“, „indai“ ir svarbiausia: „pusryčiai“, „pietūs“, „vakariene“.

Tarp skautiškų ir lietuviškų užsiemi-

mų vaikai turėjo ir įprastų užsiėmimų, pvz.: išvyka į kino teatrą, čiuožyklą, gimnastikos centrą, maudymosi baseiną, krautuves „food court“. Vaikai, be abejo, buvo labai patenkinti stovykla. Tikimės, kad jie visi grįš į sekančias stovyklas atsimindami išmoktus lietuviškus žodžius ir norėdami neįprastų lietuviškų skautiškų patirčių. Juk kasdieninius užsiėmimus jie gali patirti – kasdien.

Sesė Dvilė

Sportas

V. Alekna – geriausias gegužės mėnesio sportininkas

Sporto žurnalo SPO:) ir naujienu portalu DELFI rengiamuose geriausio Lietuvos mėnesio sportininko rinkimuose 2006 m. gegužės mėnesį nugalėjo disko metikas Virgilijus Alekna. Dukart olimpinis ir dukart pasaulio čempionas praėjusį mėnesį laimėjo visas keturias tarptautines varžybas – Katarė, Vokietijoje, Čekijoje, JAV.

Antrąją vietą užėmė dviratininkas Tomas Vaitkus. Jis triumfavo viename prestižinių lenktynių „Giro d'Italia“ etapų.

Trečiąją ir ketvirtąją vietas pasidalijo krepšininkas Andrius Šlečas ir kyokušin karatė atstovė Margarita Čiuplytė.

Vilniaus „Lietuvos ryto“ komandos narys A.Šlečas tapo naudingiausiu Lietu-

vos krepšinio lygos finalo serijos žaidėju, o M.Čiuplytė šventė pergalę Vengrijoje vykusiame Europos čempionate.

Penktą liko kultūristė (būdybuilder) Alina Čepurnienė, kuri tapo Italijoje surengtų žemyno pirmenybių nugalėtoja.

V. Alekno pergalė rinkimuose lėmė DELFI lankytojų ir SPO:) ekspertų balsai. DELFI apklausoje daugiausia balsų surinkęs sportininkas gauna keturis taškus, antras – du, trečias – vieną. SPO:) eksperto balsas vertinamas vienu tašku.

Už Virgilijų DELFI apklausoje balsavo 2079 internautas, už Tomą – 804, už Andrių – 508, už Margaritą – 389, už Aliną – 270. Keturi SPO:) ekspertai balsavo už V. Alekną, 3 – už T. Vaitkų, 1 – už M. Čiuplytę.

Lietuvos komanda laimėjo tarptautinį golbolo turnyrą

Birželio 3 - 4 dienomis Anykščiuose įvyko tarptautinis golbolo (aklujų komandinis žaidimas) turnyras Vilniaus Vytauto Didžiojo Lions Klubui laimėti. Tarptautinis turnyras Lietuvoje įvyko jau 17-ą kartą. Šiais metais turnyre dalyvavo 8 komandos: Švedijos, Kanados, Suomijos, Vokietijos, Olandijos, Irano ir Lietuvos (2 komandos).

Mažajame finale dėl trečiosios vietos susitiko Lietuvos II ir Švedijos komandos.

Rezultatu 8:5 (3:4) nugalėjo Lietuvos komanda. Pagrindiniame finale žaidė Lietuvos I ir Vokietijos komandos. Turnyro nugalėtoja tapo Lietuvos rinktinė, nugalėjusi rezultatu 8:5 (3:4).

Geriausio turnyro gynėju pripažintas Lietuvos I-osios komandos narys Genrikas Pavliukianecas.

Lietuvos rinktinė yra 2000 metų Sydnejaus Paralimpinių žaidynių, 2001 metų Europos ir 2002 metų pasaulio vicečempionė.

Dainiui Zubrui – Sporto garbės kryžius

Šiaurės Amerikos Nacionalinės ledo ritulio lygos (NHL) Vašingtono „Capitals“ klubo puolėjui 27 metų Dainiui Zubrui (žiūr. nuotr. dešinėje) gegužės 31 d. Lietuvos kūno kultūros ir sporto departamento generalinis direktorius Algirdas Raslanas įteikė Sporto garbės kryžį.

Apdovanojimas D. Zubrui įteiktas už Lietuvos vardo garsinimą pasaulyje bei jo pastangas prisidėti prie šios sporto šakos vystymo gimtinėje.

Dainiui Zubrui 2005-2006 metų NHL reguliarią sezoną buvo sėkmingiausias per visą jo karjerą.

Per 71 rungtynes jis „Capitals“ ekipai pelnė 23 įvarčius bei atliko 34 rezultatyvius perdavimus. Iš viso per 10 NHL sezonų Filadelfijos „Flyers“, Montrealio „Canadiens“ ir Vašingtono „Capitals“



komandose Dainius Zubrus sužaidė 610 varžybų, kuriose pelnė 114 įvarčių bei atliko 185 rezultatyvius perdavimus.

Dainius Zubrus neatsisako ketinimų ateityje remti Lietuvos ledo ritulį bei atstovauti šalies tautinei rinkinei. □

Sydney Lithuanian Information Centre (SLIC) now offers
FREE ONLINE LITHUANIAN LANGUAGE LESSONS
www.slic.org.au E-mail: LLLinfo@slic.org.au

Vilniuje – meno potvynis iš Australijos ir NZ

Vilniaus šiuolaikinio meno centre birželio 2 d. buvo atidaryta paroda "Potvynis", supažindinanti Lietuvos žiūrovus su 32 šiuolaikinio meno kūrėjais ir dviem menininkų grupėmis iš Australijos bei Naujosios Zelandijos. Tai iki šiol didžiausia tarptautinių mastu šias dvi tolimas šalis pristatanti ekspozicija, į Vilnių atkeliavusi iš Varšuvos galerijos "Zachęta".

Paroda "Potvynis" siekia supažindinti Lietuvos visuomenę su šiuolaikiniu menu iš Australijos ir Naujosios Zelandijos bei apžvelgti jų kultūrą tiriančių ar humoristinių žvilgsnių. Eksponuojami įvairios meno priemonėmis sukurti darbai – piešiniai, tapyba, fotografija, skulptūra, video meno kūriniai ir rodiniai. Išskirtinę parodos dalį sudaro menininkai, atvykę į Vilnių sukurti konkrečiai vietai pritaikytą arba su Lietuvos kultūra susijusių kūrinių. "Potvynis" suskirstytas į tris negriežtai apibrėžtas temines grupes: "Populiarūs įvaizdžiai", "Priemiesčiai" ir "Žvilgsnis į ateitį" bei pristato tris menininkų kartas.

Pasak parodos kuratorių, nors Australijos ir Naujosios Zelandijos menininkai kuria darbus naudodamiesi pasauliję paplitusiais įvaizdžiais apie šias šalis, jie siekia arba pateikti humoristinius komentarus, arba atskleisti tai, kas po šiais įvaizdžiais paslėpta. Daugelyje temose "Populiarūs įvaizdžiai" darbų jaučiamas

susirūpinimas aplinka, menininkams nurodant į žmogaus veiklos poveikį unikaliai ir trapijai abiejų šalių ekologijai. Aborigenų, maorių ir Ramiojo vandenyno salų menininkai pasakoja ir apie sudėtingą Europos kolonizacijos poveikį jų gimtinėms ir tautoms. Bet nemaža dalis parodos kūrinių atspindi meno studentai, ir savo kūryba skatina naujus kultūrinius ryšius arba atspindi įvairias kultūras. Ši menininkų dalis parodoje telkiasi ties tema "Žvilgsnis į ateitį".

Pastaruoju metu vis daugiau Australijos ir Naujosios Zelandijos menininkų kuria tarptautinėje meno scenoje, dažniausiai Europoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose. Natūralu, kad čia kuriančių menininkų darbuose atsispindi jų naujų gyvenamųjų vietų kultūra ir meno istorija. Atvirkštinė šio proceso versija yra menininkai, kurie emigruoja į Australiją ir Naująją Zelandiją iš kitų pasaulio kraštų, dažniausiai dar būdami meno studentai, ir savo kūryba skatina naujus kultūrinius ryšius arba atspindi įvairias kultūras. Ši menininkų dalis parodoje telkiasi ties tema "Žvilgsnis į ateitį".

Parodą kartu su Šiuolaikinio meno centru Vilniuje surengė Nacionalinė dailės galerija "Zachęta" Varšuvoje, kur paroda veiks šių metų vasario-balandžio mėnesiais. Specialiai šiai parodai išleistas dvitomis katalogas lenkų ir anglų bei lietuvių ir anglų kalbomis.

Paroda "Potvynis" Vilniuje viešės iki rugpjūčio 13 dienos. ELTA, LGITIC

Vasaros laikotarpio renginiai gausina elektroninę biblioteką

Mokslinė elektroninė biblioteka tęsia bendradarbiavimą su Lietuvos liaudies kultūros centru (LLKC), kuris organizuoja eilę etnografinių ir švietėjiškų renginių. LLKC eBibliotekai yra pateikęs naujus projektus: Kupole Rože (Sekminių-Joninių dainuojamoji tautosaka) ir Šoks broliukai šokinį (Aukštaitijos, Suvalkijos, Dzūkijos bei Žemaitijos liaudies šokių muzika). Šie puikūs projektai yra lietuvių liaudies paveldo atspindys. Jie ugdo tautinę savimonę, skatina nepamiršti savo šaknų ir perduoti tautos tradicijas ateinančioms kartoms.

Primename, kad šių metų gegužės 13-20 dienomis Mokslinė elektroninė biblioteka eLIBRARY.LT dalyvavo Rusijos Mokslinės elektroninės bibliotekos eLIBRARY.RU surengtoje VII-oje tarptautinėje mokslinėje-praktinėje konferencijoje „SCIENCE ONLINE: elektroniniai informaciniai ištekliai mokslui ir švietimui“ Budvoje (Juodkalnija). Konferencijoje buvo nagrinėjamos aktualios mūdienės temos, susijusios su žinių vadyba ir informacinių išteklių valdymu, informacinių išteklių mokslo tyrimams, aukštosios technologijos ir medicinos sritims, informacinių aprūpinimų ir inovaciniams mokslo, švietimo ir verslo procesams, elektroninių išteklių naudojimo praktika leidybos, švietimo ir verslo srityse. Mokslinė elektroninė biblioteka eLIBRARY.LT parengė pranešimą „Mokslinė elektroninė biblioteka kaip kovos su plagiatu priemonė“. Pranešimo teksto lietuvišką ir rusišką versijas galima rasti bibliotekoje eLIBRARY.LT.

eBiblioteka pristato naują projektą „Pasaulio šalių pristatymas (World countries presentation)“, kurio tikslas – papasakoti Lietuvos visuomenei ir visai Pasaulio Lietuvių Bendruomenei apie įvairias pasaulio šalis, jų kultūras. Viena iš pirmųjų į šią iniciatyvą atsiliepė Kanados ambasada Lietuvoje, tad šiuo metu eBibliotekoje galima susipažinti su pirmąja šalimi Kanada.

Mokslinė elektroninė biblioteka tęsia pradėtą bendradarbiavimą su leidykla „Versus aureus“. Artimiausiu metu ji praturtės naujais leidyklos pateiktais humanitarinių mokslų leidiniais, kurie sudomins ne tik skaitytojus, bet ir specialistus užsienyje.

Džiaugiamės vis labiau gausėjančiu skaitytojų ratu ir kviečiame susipažinti su nuolat pasipildančiais ištekliais. Bibliotekoje apsilankę skaitytojai apie 168,000 kartų, iš jų nuolatinių beveik 7,000. Kontaktinis asmuo: Algirdas Aušra

VšĮ Baltijos visuomeninis informacinių technologijų ir švietimo centras, direktorius Telefonas: (8-5) 248-1536, faksas: 248-1629, mob. tel.: 8-699-16184 El. paštas: info@elibrary.lt

Sydnejaus Apylinkės lietuvių dėmesiui

Šiuo pranešama, kad sąryšyje su mano viešne Lietuvoje, birželio 13 d. – liepos 30 d., visais bendruomenės reikalais, prašoma kreiptis į Apylinkės Valdybos vicepirmininką Arvydą Rupšį, tel.: 9894 8658, arba adresu: 19 Talinga Pl., Cherrybrook, NSW 2126.

ALB Sydnejaus Apylinkės Valdybos pirmininkas Teodoras Rotcas

“Mūsų Pastogė”: Skelbimai, užuojautos ir pan. priimami ne vėliau pirmadienio 10 val. ryto.

(Po pietų laikraštis perduodamas spaustuvei)

Deadline for ads – Mondays 10 a.m.

Skaityk “Mūsų Pastogę” – viską žinosi!



Subject: Lithuanian Language Summer Course/ EILC

Dear Friends and Colleagues,

If you still have no plans for the summer, this might be the option for you!

We would like to inform you about the annual Intensive Lithuanian Language and Culture Summer Course/Erasmus Intensive Language Course (EILC) at Vytautas Magnus

University in Kaunas, Lithuania.

Time: July 25 – August 22, 2006

Duration: 4 weeks (2 weeks)

Intensive Lithuanian language classes are taught daily at three levels: beginners, intermediate and advanced. You can find more information about the course if you visit our website: <http://www.vdu.lt/LTCourses/>

Let the Vytautas Magnus University offer you the opportunity to spend wonderful summer weeks with us!

Feel free to contact me if you have any questions or would like to receive the course leaflets etc.

Best wishes,

Žydrūnė Žemaitytė, e-mail: Zydrune_zemaityte@fc.vdu.lt

Atžalynas auga

Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LIJOT), didžiausia nevyriausybinė jaunimo organizacijų sąjunga Lietuvoje, vienijanti 55 tautines jaunimo organizacijas ir regionines jaunimo organizacijas sąjungas, greta kitų jaunimo ugdymui svarbių projektų paskelbė itin svarbų patriotiškumui, istorinei atminčiai ir tautinei savimonei ugdyti projektą „Misija Sibiras“. Misija numato šią vasarą net keturias istorines ekspedicijas į lietuvių tremties, koncentracijos stovyklų, ikalinimo bei žudynių vietas. Ekspedicijas globoja buvęs Premjeras Algirdas Mykolas Brazauskas ir europarlamentaras prof. Vytautas Landsbergis.

Iki šiol girdėdavome apie buvusių tremtinių ir kalininių išvykų į savo tremties bei kalinimo vietas, žuvusiųjų palaikų paieškas ir gabenimą į Tėvynę, slogios praeities įamžinimą paminklais. Ir pastebėdavome, kad tokių misijų dalyviai buvo asmenys, kuriuos betarpiškai buvo praeities palietę kraupios negandos arba tai darė nukentėjusiųjų artimieji. Tarsi nelaukta, nesitikiama žinia – senolių ir tėvų patriotinį bei tautinį paveldą, jų tauriausius jausmus perima jaunimas. Kai žiniasklaidoje apstu duomenų apie jaunimo nusiakalstamumą, priklausomybę nuo žalingų įpročių, „išsivaikščiojimą“ iš Lietuvos, jau pačios jaunimo organizacijų sąjungos egzistavimas bei jos tauri veikla teikia vilčių geresnei tautos būčiai, šviesesnei atečiai. Minima misija – labai svarbus veiklos akcentas. Taip ir prašosi čia ištarti Kazio Binkio pjesės pabaigoje šviesaus mokytojo pasakyti žodžius: „Atžalynas auga“.

Lietuvai atkuriant nepriklausomybę, išsivaduojant iš okupacijos, didžiausią laisvės troškulį, kovos dėl jos atgavimo patirtį buvo sukaupę ir įvairiais būdais panaudojo buvę laisvės kovotojai, politiniai kaliniai, tremtiniai. Tačiau atkūrus nepriklausomybę, jie buvo atstumti, tapo tarsi panaudoti, šiai dienai neberekalingu įrankiu. Pasinaudojus didžiosios visuomenės dalies pilietinio nebrandumu bei demokratijos ydomis ir grimasomis, į visų lygių valdžias sugrįžo buvusi komunistinė partinė nomenklatūra, kuri ir naudojasi

laisvės ir nepriklausomybės vaisiais savo buičiai, o ne tautos ir jos valstybės būčiai gerinti. Saja milijonierių, didelių turtų valdytojų ir didžiosios tautos dalies skurdas! Itin apmaudu ir skaudu tiems, kas už laisvę kovojo, kas dėl Tėvynės aukojosi, kad toks vaizdas šiandien Lietuvoje. Istorinę atmintį žadinti, tautinę savimonę gaivinti, tautiškai susipratusių, patriotinę pilietinę visuomenę ugdyti bei telkti bendram labui, demokratijos ydas ir grimasas šalinti reikalingos sąstingį šalinančios jaunos pajėgos. LIJOT ir jos misija – viltingas ženklas.

Ko norėtusi palinkėti jaunimui, kuris netrukus išvyks į tremties ir kalinimo vietas Komijoje, Krasnojarsko, Irkutsko, Tomsko, Permės ir Tiumenės srityse?

Pirmučiausia, žinoti ir tikėti, kad kur įminta lietuvių pėda ar jo kapas – ten dalelė Lietuvos. Nusilenkti, pagerbti. Tačiau ne apraudojimas, ne slogios praeities iškelimas čia svarbiausias. Svarbesni idealai, dėl kurių radosi ta pėda ar kapas, svarbesnis kovos už laisvę, kovos už blogio imperijos griūtį atskleidimas. Juk iš tikrųjų tokia kova vyko ne tik pavergetoje Tėvynėje, bet ir nuožiausios priepaudo sąlygomis lageriuose. Imperijos griūtį artino streikai ir sukilimai lageriuose, platinama draudžiama spauda, kalinių ir tremtinių maldos, ilgesingos patriotinės dainos. Šiandien Lietuvoje pilietinė nebranda, trapi demokratija tebetarsta dėl prarastų idealų, dėl tikrųjų vertybių nuvertinimo, vertybinės mąstysenos stokos. Keturių jaunimo ekspedicijos į Sibirą turėtų tapti ne vien paminklu slogios praeities atminimui, bet ypač susikaupimui ir apmąstymams, pakylėjimui aukščiausiai kasdienės buities, lietuvių tautos istorinės atminties bei idealų atgavimui.

Norėtusi palinkėti misijos dalyviams savo įspūdžius kelionėje, įžvalgas, apmąstymus rašyti į savo dienoraščius, teikti juos žiniasklaidai. Ir dar – geranoriškai bendrauti su vietos gyventojais, deramai atstovauti lietuvių tautai. Geros kloties, turiningos kelionės, vaisingos misijos, jaunieji bičiuliai!

Edvardas Burokas,
laisvės kovų dalyvis
Algimantas Zolubas,
„Varpo“ redaktorius

Lietuvių kultūrinės veiklos tęstinumas Australijoje mūsų visų reikalas

Remkime Australijos Lietuvių Fondą – aukos atleidžiamos nuo pajamų mokesčio (Tax deductible).

Naudokite pavadinimą anglų kalboje – Australian Lithuanian Foundation Inc. 44 - 50 Errol St., North Melbourne, Vic. 3051.

Turint klausimų, galite skambinti Algii Šimkui tel.: (03) 9578 4319.



Gedulo ir Vilties Diena Sydnėje

Kaip ir kiekvienais metais, Sydnėjaus Baltų Komitetas ruošia Birželio 14-osios – 1941 m. išvežtųjų minėjimą, kuris įvyks **sekmadienį, birželio 18 dieną, 2 val. po pietų Latvių Namuose, 32 Parnell Street, Strathfield.**

Komitetas kviečia lietuvių ir lietuviškas organizacijas kuo skaitlingiau dalyvauti minėjime.

Programoje dalyvaus mūsų bendruomenės pažiba – choras **“Daina”**, taip pat latvių vyrų choras, estų jaunimo ansamblis bei pavieniai asmenys.

Invokaciją atliks kunigas **Jonas Stankevičius**. Paskaitą skaitys Sydnėjaus Baltų Komiteto pirmininkas **Vincas Bakaitis**.

Jungtinis Baltų Komitetas

Šiuo metu Sydnėjaus Baltų Komitete lietuviams atstovauja Vincas Bakaitis, Rasa Blansjaar ir Antanas Kramilius.



XXIV Australijos Lietuvių Dienos ir Sporto Šventė Geelonge 2006 Meno Paroda

Kviečiami visi menininkai, kurie nori parodyti savo darbus Meno Parodoje. Paveikslai turi būti įreminti, paruošti pakabinimui ir ne didesni kaip 80 cm x 70 cm.

Meno Parodos organizatoriai nepardavinės Jūsų darbų, tačiau suinteresuoti pirkėjai tai galės padaryti asmeniškai.

Mes mielai tarpininkausime, todėl prašome įkainuoti paveikslus, skirtus pardavimui. Kitu atveju, prašome pažymėti (NFS), kad neparduodama.

Paveikslai turi būti pristatyti į **West Geelong Town Hall, 155 Pakington Street Parodų Salę** ne vėliau kaip **gruodžio 26 dieną, antradienį, nuo 9.30 val. ryto iki 12.00 val. (vidurdienio).**

Meno Paroda bus atidaryta kasdien nuo gruodžio 27 dienos, trečiadienio, iki gruodžio 29 dienos, penktadienio, nuo 10 val. ryto iki 16 val. vakaro.

Pasibaigus Meno Parodai, paveikslus prašome atsiimti gruodžio 30 dieną, šeštadienį, nuo 10 val. ryto iki 12 val. (vidurdienio).

Meno Parodai formas galima gauti per website **www.geelonglithuanians.com**

Arba skambinti tel: (03)5261 9730 ar rašyti adresu:

Mrs Susan Saunders-Kisielis, 1204 Horshoe Bend Road, Torquay, Vic.3228

Žuvėdra now available on DVD!

An FLB and ALC-Sydney Inc.
Initiative

The spectacular Žuvėdra, Lithuanian Klaipėda University dancesport formation, five times World and five times European Latin - American dancesport

champions, present two hours of enjoyable dance on this DVD. Celebrating 40 years under Žuvėdra's outstanding tutors, Profs. Skaistutė and Romaldas Idzelevičius.

By buying the Žuvėdra DVD for \$25, to enjoy on your own TV, you are supporting Lithuanian's future dancesport champions, and keeping Lithuania in the spotlight!

To order the Žuvėdra DVD please phone or e-mail **Ramona Ratas**:

Ph: (02) 4333 6241, or Mob: 0412062753, or e-mail: **ramzak@bigpond.com**

Or write to place your Žuvėdra DVD order with enclosed cheque, or money order, for \$25, made out in the name of FLB (Friends of Lithuanian Ballet), then post to:

Ramona Ratas, FLB

c/- Australian Lithuanian Community - Sydney Inc.

P.O. Box 374, Epping, NSW 1710, Australia.



LITHUANIA: Honorary Consuls in Australia

Jurisdiction:.....New South Wales, Queensland and the Australian Capital Territory.

Mr Viktoras Šlitteris, Honorary Consul-General

40 B Fiddens Wharf Road

Killara, NSW 2071

Hours of Business: Monday-Friday: 10.00 a.m. – 4.00 p.m.

Tel.: (02) 9498 2571

Fax: (02) 9498 2571

Jurisdiction:.....South Australia, Western Australia and Northern Territory.....

Ms Janina Vabolis, Honorary Consul

25 McLachlan Avenue

Glennelg North, SA 5045

Hours of Business: Monday-Friday: 10.00 a.m. – 4.00 p.m.

Tel.: (08) 8294 3792

e-mail: **jvabolis@chariot.net.au**

Jurisdiction:.....Victoria and Tasmania.....

Mr Andrew Žilinskas, Honorary Consul-General

56 Somers Street

Burwood, VIC 3125

Hours of Business: Fridays: 9.00 a.m. – 5.00 p.m. e-mail: **litconmelb@bigpond.com**

Tel.: (03) 9819 5515

Fax: (03) 9808 8300

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ KLUBAS

laikinos raštinės adresas:

SUITE 16, 17 KITCHENER PARADE, BANKSTOWN

Tel.: (02) 9708 1414

Fax.: (02) 9796 4962

E-mail: **slc@lithuanianclub.org.au**

www.lithuanianclub.org.au



Akimirkos iš LR Prezidento vizito Melbourne

Kviečiame Bendruomenės narius prisiminti akimirkas iš Lietuvos Respublikos Prezidento Jo Ekscelencijos Valdo Adamkaus vizito Melbourne vasario mėnesį.

Prezidento fotografė pasidalino nuotraukomis, kurias galite rasti internetiniame puslapyje **www.lukaitispartners.com.au**. Nuotraukos įdėtos skyriuje **Media&Publications** ir jas galite persiųsti į savo kompiuterius.

Andrius Žilinskas,

LR Garbės generalinis konsulas Melbourne



Joninės Melbourne

Tautinių šokių grupė “Gintaras” kviečia

visus į Jonines – **“under the stars”**

– su šokiais, muzika ir žaidimais šešta-

dienį, birželio 24 dieną, 4 val. p. p. Mel-

bournio Lietuvių Namų Jubiliejinėje salėje. Įėjimas – \$10.

Pageidavimas: merginos su vainikėliais; vyrukai su ištverme ir jėga; visiems kitiems linkime geros nuotaikos.

Pelnas skiriamas paremti “Gintaro” kelionę į Lietuvą 2007 metais.

TALKA – SYDNEY – 2006

Savo klientų patogumui ir dėl raštinės pastato saugumo reikalavimų, Sydnėjaus “Talka” dirba

ŠEŠTADIENIAIS, nuo 10 val. iki 12 val.

Suite 16, 17 Kitchener Parade, Bankstown 2200

Tel/Fax: **9796 8662** e-paštas: **talka@access.net.au**

Prie įėjimo į pastatą (dešinėje pusėje) yra skambutis.

“Mūsų Pastogės” laikinos patalpos

Prieš persikeliant į naują Klubą, “Mūsų Pastogės” redakcija dirba laikinosiose patalpose: **Suite 16, 17 Kitchener Parade, Bankstown 2200.**

Redakcijai skirtą korespondenciją prašome siųsti pašto dėžutės adresu:

P.O. Box 550, Bankstown, NSW 1885.

Telefono ir fakso numeriai išlieka tie patys:

tel.: (02) 9790 2319, fax: (02) 97903233.

Prieš siunčiant Redakcijai faksą prašome paskambinti, nes faksas būna išjungtas.

Dalia Doniela, MP redaktorė

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd.

Leidėjas Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjunga

Leidėjo, administracijos ir redakcijos adresas: **P.O. Box 550, Bankstown, NSW 1885.**

Tel.: (02) 9790 2319, Faksas: (02) 9790 3233, E-mail: **mpastoge@bigpond.com**

Tinklapis: **www.users.bigpond.com/mpastoge**

Redaktorė Dalia Doniela

Redakcinė Kolegija: Antanas Laukaitis, Kęstutis Protas, Vytenis Šliogeris

Redakcija rašinius taisto ir skelbia savo nuožūra. Rankraščiai negrąžinami ir nesaugomi.

Spausdinamuose rašiniuose reiškia nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos

ir leidėjų nuomone

Prenumerata metams \$65.

Užsiėnyje oro paštu - \$140.00. N.Zelandijoje oro paštu \$115.00.

Organizacijų informaciniai skelbimai – neapmokami.

Apmokamų skelbimų kaina: \$6.60 (įskaitant GST) už 1 cm per dvi skiltis.

Lietuviškos organizacijos 15% nuolaida. Kartojant, 50% nuolaida.

Šventiniai sveikinimai – \$20, užuojautos ir maži vienkartiniai skelbimai – \$25.

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.